

SMAAK

Tonke Dragt, *Brief voor de koning*

Ik vind *Brief voor de koning* zo leuk, omdat het spannend is, soms ook verdrietig, leuk, fantasy, eigenlijk alles! De hoofdpersonen zijn ook leuke figuren en het verhaal is ook altijd leuk. Op elke bladzijde staat iets spannends of iets moois.

Er is geen stukje in het boek dat ik het allerleukst vind, want er zijn zo veel mooie stukken!

Darila van der Linden, 13 jaar

Tonnus Oosterhoff, 'kritiek'

Wat blijft je bij en waarom vind je dat mooi? Die vraag nam toch meer tijd om te beantwoorden dan gedacht. Een filmfragment leggen naast een tekstgedeelte uit een roman? Muziek naast schilderij? Maar goed, keuzes moeten worden gemaakt. Dan probeer je verrassingen aan elkaar te koppelen. Een zo'n verrassing vind ik het gedicht 'kritiek' op de internetsite van Tonnus Oosterhoff. Lees voor meer en heel andere verrassingen ook de andere gedichten, feestjes voor het oog en wat daarachter zit. Hij manipuleert en ik vind het als lezer prettig om op zo'n manier gemanipuleerd te worden. Oosterhoff speelt met de tekst. Vervangt woorden als een 'pseudolezer' kritiek op een tekst heeft. Wat hij doet is meer dan alleen spelen met eigen tekst. Er gebeurt iets met je als lezer wat meer is dan het relativeren van de eerste versie. Met de hand, zo lijkt het, brengt hij wijzigingen aan in de tekst. Zo maakte Job Rengeling plaats voor Piet Meeuwse, werd de Lange Wierszstraat doorgestreept en vervangen door Gelderse Kade. En zo meer. Ik kan elke lezer die verrast wil worden aanraden de site te bezoeken. Laat je door beeldende manipulaties verbazen.

Anne-Mariken Raukema, hoofdredacteur *Tsjip/Letteren*

Rutger Kopland, 'G-gedichten'

Toen de cyclus 'G' uit Rutger Koplands *Al die mooie beloften* (1978) in het Frans werd vertaald als 'D', mopperde de dichter dat er op die manier interpretaties worden uitgesloten. Het omgekeerde is natuurlijk waar: wie G niet vertaalt als D maakt een religieuze interpretatie moeilijker, en voor de rest blijft alles hetzelfde. Voor mij hebben de G-gedichten, zoals ze vaak worden genoemd, een sterk religieuze lading. Het is misschien de vage vorm van religieus gevoel die overblijft voor wie zonder enige rancune een protestante opvoeding achter zich heeft gelaten. In God kunnen we niet meer geloven, maar we kunnen ook niet echt zonder. Van de vele ontroerend simpele prachtzinnen die Kopland schreef, staan de mooiste hier op een hoopje bij elkaar. In het vijfde gedicht uit de korte cyclus gaat het, zoals eigenlijk constant, over de afwezigheid van de door Kopland als 'G' aangeschreven hoofdpersoon. Over de afwezigheid, en over de noodzaak: 'Maar wie zal mijn liefste grijs en ziek laten worden, er voor zorgen dat de hond jankt, het kind huilt, en de dood komt? Wie zal de appelboom laten verkommeren, de stoel voorgoed laten staan in de regen? Iemand toch zal toe moeten zien dat alles voorbij gaat.'

Tja ...

Frank Blaakmeer, docent wiskunde

Simone van der Vlugt, *Jehanne*

Het boek gaat over Jeanne d'Arc. Zij vertelt zelf haar verhaal vanuit de ik-persoon. Het is zo mooi geschreven dat je met je gedachten terug de tijd in kan gaan en met het wanhopige gevoel van Jehanne mee kan leven. Het mooiste stukje vind ik het laatste stukje, als Jehanne op de brandstapel staat. Zelfs dat stukje is vanuit de ik-persoon verteld!

Sarah Gardiner, 13 jaar